

Uskontojen yhteistyö Suomessa – USKOT-foorumi ry
Religionernas samarbete i Finland - RESA-forumet rf
www.uskot.fi
info@uskot.fi
Fredrikinkatu 33 B, 00120 HELSINKI
IBAN FI83 4055 0011 1058 51
Y-tunnus 2490798-5

oikeusministerio@om.fi

Helsinki 23.12.2020

OIKEUSMINISTERIÖLLE

ASIA Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi valtioneuvoston oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen tehtävien jaosta

VIITE Lausuntopyyntö VN/5035/2018

1. USKOT-foorumista

Uskontojen yhteistyö Suomessa – USKOT-foorumi ry (jäljempänä USKOT-foorumi) on uskontojen yhteistyöjärjestö, joka edustaa kolmea uskontokuntaa: kristinuskoa, islamia ja juutalaisuutta. Foorumin perustajäsensyhteisöjä ovat Suomen Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvosto ry, Suomen evankelis-luterilainen kirkko, Suomen Ekumeeninen Neuvosto ry, Suomen Islam-seurakunta ja Suomen Islamilainen Neuvosto ry. Tarkkailijajäseniä ovat Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen kirkko Suomessa sekä Suomen Buddhalainen Unioni SBU ry.

USKOT-foorumin tarkoituksena on vaalia yhteiskuntarauhaa edistämällä uskontojen välistä vuoropuhelua, yhteistyötä ja keskinäistä kunnioitusta. Uskonnonvapaus ja yhdenvertaisuus ovat Foorumin keskeisiä arvoja. Oikeus harjoittaa uskontoaan ja elää sen mukaisesti sekä kaikkien uskontojen yhdenvertaisten oikeuksien puolustaminen ovat demokraattisen yhteiskunnan kulmakiviä.

2. Yleistä

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi laiksi valtioneuvoston oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen tehtävien jaosta ehdotetaan säädettäväksi uusi laki valtioneuvoston oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen tehtävien jaosta sekä samalla kumottavaksi voimassa oleva samanniminen laki. Esitysluonnoksen mukaan ehdotettu uusi laki sisältäisi voimassa olevaa valtioneuvoston oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen tehtävien jaosta annettua lakia kattavammat säännökset ylimpien laillisuusvalvojien tehtävien jaon perusteista.

USKOT-foorumi toteaa, ettei sillä ole yleisesti ottaen ole huomauttamista esitysluonnokseen.

3. Perus- ja ihmisoikeudet

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi todetaan perus- ja ihmisoikeuksien osalta, että ylimpien laillisuusvalvojen tehtävien jakamisen keskittämällä tietyt asiaryhmät ja oikeusturvakysymykset nykyistä laajemmin toiselle laillisuusvalvojalle, voidaan arvioida edistävän laillisuusvalvonnan perustumista mahdollisimman hyvään asiantuntemukseen. Ehdotettua tehtävienjakoa voidaan pitää siten tärkeänä sekä kantelijan että valvonnan kohteen oikeusturvan kannalta. Ehdotuksen on mahdollista katsoa parantavan myös laillisuusvalvonnan vaikuttavuutta ja tehokkuutta sekä edistävän hyvän hallinnon vaatimusten ja muiden perusoikeuksien toteutumista.

USKOT-foorumi yhtyy lähtökohtaisesti oikeusministeriön yllä esitettyihin perusteluihin.

4. Moniperusteisesta syrjinnästä

Moniperusteisella syrjinnällä tarkoitetaan syrjinnän kohteeksi joutumista kahden tai useamman eri ominaisuuden eli syrjintäperusteen perusteella.

Oikeusministeriö on kuvannut (Policy Brief 2, Syrjintä Suomessa; Ajankohtaista tietoa syrjinnästä ja yhdenvertaisuudesta) moniperusteista syrjintää kolmen alakategorian avulla:

- **Moninkertaisessa** syrjinnässä henkilö tulee syrjityksi useammassa kuin yhdessä tilanteessa eri perusteilla;
- **Kumulatiivisessa** syrjinnässä yksilö tulee syrjityksi samassa tilanteessa usealla eri perusteella;
- **Risteävässä eli intersektionaalisessa** syrjinnässä eri perusteet risteävät ja läpileikkaavat toisensa ja siten yhdessä muodostavat erityisen syrjintäperusteen.

USKOT-foorumi tähdentää, ettei ehdotuksen mukainen tehtävien jakaminen kahden laillisuusvalvojan välillä saa vaikeuttaa moniperusteisten syrjintätilanteiden havaitsemista ja valvomista. Mainittu seikkaa silmällä pitäen lakiehdotuksen 5 §:n mukainen oikeuskanslerin ja oikeusasiamiehen keskinäinen tietojenvaihto ratkaisukäytännön yhdenmukaisuuden edistämiseksi on hyvin tärkeä ja keskeisessä asemassa.

Samoin lakiehdotuksen 4 §:ään otettu maininta siitä, että oikeuskansleri valvoo 3 §:ssä säädetyn estämättä perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen yleisiä edellytyksiä hallitusvallan käytössä ja hallitusvallan vastuulle kuuluvissa asioissa, on tervetullut.

Uskontojen yhteistyö Suomessa – USKOT-foorumi ry

Yaron Nadbornik
Hallituksen puheenjohtaja

Atik Ali
Ihmisoikeusjaoston puheenjohtaja, varatuomari